

Iso-Äiniö, Joenniemi, Myllykselä ja Vähimaa -kylälehti

Äinämöinen

3 / 2024 marraskuu

Sisältö

2 Pääkirjoitus

Kylillä tapahtuu:

3 Tupalan lauluillassa vieraili

Anianneito Miina Oksanen

4 Martat laavulla

5 Kymmenennes vuosi Pellilän kirjastossa

Metsästys:

6 Länsi-Asikkalan

metsästysyhdistyksen vaiheita

Mainoksia:

9 Joulustoksia ja -lauluja

10 Vanhusneuvoston avoin kokous

11 Autuaitten kylä, Vähimaan vuosisatoja
-kirjan myynti

12 Äinämöinen 3/2024, Kyläyhdistys

Äinään seutu vetää puoleensa muuttajia, kun viime aikoina kylällä on useissa taloissa vaihtunut omistajat tai vuokralaiset. Vauvoja on syntynyt muutamia. Vuodet vierivät ja sukupolvet vaihtuvat, sillä Pyhäinpäivänä kirkossa luettiin toistakymmentä vuoden aikana kuolleiden asukkaiden nimiä, joilla oli kytköksiä alueelle.

Tapahtumia kyläyhdistyksen järjestäminä on selvästi vilkkaisiin vuosiin verraten paljon vähemmän, mutta kylällä muu tarjolla oleva toimintaa tuo monipuolisuutta. Lehden loppupuolella on listattu joulumyyjäisiä ja -laulutapahtumia Asikkalan alueella. Muutamissa kyläkunnissa on lisäksi so-mepäiväysten mukaan omia pienempien porukoiden yksityisiä satunnaisia tapaamisia, joista ei yleisesti ilmoiteta ainakaan etukäteen. Hyvä, että yhteisöllisyys toimiin kylien sisällä.

Kyläyhdistyksen johtoryhmä on kokoontunut huomattavasti normaalia useammin kesän ja syksyn aikana. Kesän isot tapahtumat ovat vaatineet paljon suunnittelua ja samoin Äinölän ulkoasun kohen-tamista on pohdittu moneen otteeseen.

Äinä-möinen -kylälehti harvenee vuonna 2025, ilmestyen vain maalis- ja lokakuussa. Lehden tekemi-nen on ollut erittäin kivaa ja antoisaa. Useiden henkilöiden kirjoitukset ja kuvat ovat rikastuttaneet lehden sisältöä. Kiitos Leena Etu-Seppälälle pyytäessään vetovastuuseen vuonna 2014. Lähiaikoina tai -vuosina, jos joku vain haluaa tehdä lehteä jatkossa, yksikin lehti vuodessa riittäisi tai olisiko pie-nimuotoinen nettitiedotuslehti ajankohtaisempi vaihtoehto? Vai löytyisikö kylän nuorisolla intoa tehdä kyläpodcastia tai -tiktokkia?

Rauhallista Joulunaikaa, loppu- ja alkuvuotta

Liisa-Marjatta Pietinen

Äinä-möinen

kyläyhdistyksen sihteeri

*Joulu on kuusenneulasten ja
sammuvien kynttilöiden tuoksua,
ja hiljaista, onnellisen sykkähdyttävää rakkautta,
ja lahjoja, ja unta, jossa kasvoja hipovat
enkelin siivet.*

*Me katselemme valaistuja ikkunoita
ja laskemme kynttilöiden liekkejä
ja avaamme hitaasti kirjoja,
jotka joskus luetaan ja unohdetaan.*

*Ja jossain ajatusten keskellä nukkuu lapsi,
joka kantaa kaikkien unelmien kohtaloa
pienissä käsissään
ja lempeitten juhtien huuruinen hengitys
lämmittää häntä pimeässä.*

– Mika Waltari –

Kylillä tapahtuu

Tupalan Talomuseon lauluillassa
vieraili Anianneito Miina Oksanen

TEKSTI: LIISA-MARIJATTA PIETINEN / KUVAT: MATTI PIETINEN

Elokuun 12. päivän iltana Tupalan Talomuseon sali täyttyi laulukansasta. Vilkas puheensorina hiljeni Markku Kiljusen kertoessa ensimmäistä laulua ja Pekka Valkjärven vetäessä ilmaa haitarin palkeisiin.

Puolessa välissä iltaa pääsi jaloittelemaan, ojentamaan jäseniään ja suoristamaan selkäänsä. Pitkä jono johti korkeiden kynnysten yli tuvan puolelle kyläyhdistyksen kahvipöydän ääreen.

Anianneito 2024

Illan yllätysvieraaksi saapui lauantaina markkinoilla kruunattu Anianneito 2024, Miina Oksanen. Hän on Länsi-Asikkalan tyttöjä Kurhilaista, ja pukeutunut Hollolan kansallispukuun. Asikkalan puku olisi ollut myös hänen suosikkinsa.

Miina kertoi paikallislehden esittelyssä käyvänsä lukiota, jonka jälkeen tavoittelee lakiopintoja. Pitkäaikaisena harrastuksena on säilynyt partio. Kesätöitä Anianneito on tehnyt muutamana kesänä kylän marjatilalla.

- Anianneito-kisa oli hyvä kokemus ja kiva oli olla ehdokkaana, kertoo Miina Oksanen.

Laulajat (55) muodostivat lämpimän tunnelman saliin.

Marttojen laavuruokailu Uudellamylyllä

LÄNSI-ASIKKALAN MARTAT FB / MINNA PETTINEN 21.8.2024

Mikä ihana ilta! Toukokuussa jouduimme perumaan yhteisen "Mennään metsään - retkiruokailun" metsäpalovaroituksen vuoksi, mutta tänään se vihdoinkin onnistui! Sää oli mitä parhain ja retkiruokachef Sarin opastuksella ja avulla saimme nauttia aivan gourmet illallisen Uudenmyllyn laavulla. Pekoniin peiteltyä nautaa halsterissa, keitetyjä perunoita, grillattua kyssäkaalta ja porkkanaa, hiillossipulia ja valkosipulia, voissa paistettuja papuja, pikkelöityä punasipulia, tuorejuustovaakko ja hölskykurkkukuutiot!

Jälkiruoka olikin oma tarinansa! Sari on herättänyt henkiin vanhan tavan tehdä juustoleipää eli itse tehty juustomassa loimutettiin nuotiolla. Sarin juustolaudan on toteuttanut puuseppä Rami Kantonen, upeaa käsityötä ja upeaa suunnittelua!

Kyllä sai retkiruokailu aivan uuden nosteen meidän porukassa, vaivannäkö palkitsi moninkertaisesti! Kiitos Chef Sari Veijalainen ja kiitos Martat ❤️

Länsi-Asikkalan

Martat

Tiesitkö, että oman kylän Martoilta voit vuokrata astioita läpi vuoden!
Meiltä löytyy reilulle 100 hengelle niin ruoka-astioita kuin astiat
kahvituksiin sekä lisäksi kahvipannuja ja tarjoiluastioita.
Lisätietoja saat soittamalla p. 050 359 0099 Minna

Kymmenennes vuosi Pellilän kirjastossa

Pellilän kirjasto täyttää huhtikuussa 10 vuotta. Tuohon aikaan sisältyy kirjaston peruspalveluja joka toinen torstai ympäri vuoden, kesälomia lukuun ottamatta. Kirjahommien lisäksi kuulumiset vaihdetaan kahvikupin äärellä.

Muina aikoina kirjasto toimii myös Lakiasiantomisto Etu-Seppälän neuvottelu- ja työtilana, jossa lukemattomat kyläläiset ovat tehneet testamenttejaan, perukirjojaan ja edunvalvontavaltakirjojaan.

Kuluneiden vuosien ylimääräisiin huippuhetkiin ovat kuuluneet kunnallis-, eduskunta- ja presidentinvaalit, joiden ennakkoäänestyksen vaalipaikkana Äinään seudulla toimi Pellilän kirjasto. Äänestyksen jälkeen tarjosimme kyläasukkaille vaalikaljat navetan talliin rakennetussa Penan Pubissa, jossa myös ensi vuonna kirjaston syntymäpäivänä 16.4. kaljat kaikelle väelle tarjotaan.

Hyvää joulunaikaa kaikille kyläläisille!

Leena Etu-Seppälä

PS. Joku viikko sitten yhtenä yönä ilmestyi polkupyörä nurkkiimme, ja kukaan ei ole sitä noutanut.

Löydetty polkupyörä. Perittävässä tuntomerkkejä vastaan. Puh. 044 9675156

Pellilän kirjasto **Kevään 2025 aukioloajat**

Länsi-Asikkalan metsästysyhdistyksen vaiheita

Länsi-Asikkalan Metsästysyhdistys syntyi oikeastaan yhden ihmisen, myllykseläläisen opettajan Oskari Honkasen työn tuloksena. Suojeluskunnan ampumarata oli suojeluskunnan lakkauttamisen jälkeen jäänyt pois käytöstä, ja useiden kylien miehet ryhtyivät puuhaamaan sinne ampumarataa. Radalla käytiin talkoilla raivaamassa ampumapaikkoja kuntoon. Oskari Honkanen vetosi usein ampumaratatalukoissa metsästysseuran perustamisen puolesta. Hänen ei tarvinnut kovin paljon houkutella:

Perustava kokous pidettiin marraskuun 11. päivänä 1951. Läsnä oli 12 metsästäjää eri kyliltä Länsi-Asikkalasta. Puhetta johti Asikkalan kunnassa, Asikkalan Osuuskassassa ja monessa muussa vaikuttanut

maanviljelijä Uuno Suomela, jonka kotona Hillilässä kokous pidettiin.

Läntinen Asikkala yhdistyksen alueeksi

Vastaperustettu yhdistys otti säännöikseen Suomen Metsästäjäliiton mallisäännöt ja päätti rekisteröityä. Jäsenmaksuksi perustava kokous päätti 500 markkaa ja liittymismaksuksi vähintään 20 hehtaaria vuokraavilta 100 markkaa ja muilta paikkakuntalaisilta 200 markkaa. Jäseniksi päätettiin ottaa paikkakuntalaisia.

Melko pian yhdistyksen toiminta-alueeksi vakiintui Kurhila, Hillilä, Viitaila-Paakkola, Iso-Äiniö, Joenniemi, Myllykselä (toimituksen lisäämä) ja Vähimaa. Metsästysmaata sillä on vuokralla noin 18 000 hehtaaria, joka jakaantuu suunnilleen kolmeen osaan eri kylille.

Maataan vuokranneista vain valtiolle ja metsäyhtiöille on maksettu vuokraa. Yksityisille maksettava vuokra olisi niin pieni – joku markka hehtaaria kohti – etteivät monet sitä edes perisi.

Rauhoituksia ja riistakiintiöitä

Alusta alkaen yhdistyksen piirissä puhuttiin heikosta metsälintukannasta. Eri alueiden metsästäjät toivat yhdistyksen tietoon havaintojaan kannasta, ja yhdistys rauhoitti lajeja ja määräsi riistakiintiöitä vuosittain saamiensa tietojen pohjalta.

Yhdistyksen ensimmäinen vuosikokous rauhoitti naarasteeren ja naarasmetson vuodeksi. Myöhemmin rauhoitusta jatkettiin, yleensä vuosi kerrallaan, joskus kolmekin vuotta. Osa seuran vuoraa-mista maista rauhoitettiin kaikelta metsästykseltä: rauhoitettava alue vaihteli kylittäin, mutta oli yleensä useamman vuoden sama.

Rauhoitetulla alueella raportoitiin silloin tällöin olevan aiempaa enemmän riistaa. Jäniskanta kasvoi ilahduttavaksi, myös kettuja oli runsaasti. Teerikannassa oli toivomisen varaa. Lintukannan heikkous kaikkialla merkittiin pöytäkirjaan lähes vuosittain, samoin sen hienoinen elpyminen vuosien aikana. Metsäkanalintukantaa ei syönyt metsästys, vaan petolinnut ja metsähakkuut.

Vuoden 1953 vuosikokouksessa keskusteltiin villikissojen tuhoamisesta, tuholintujen hävittämisestä ja riistalintujen pesien suojelemisesta. Ensimmäinen huomio lintu- ja jäniskannan lisääntymisestä kirjattiin vuonna 1954. Samaan pykälään merkittiin myös ryöstömetsästyksen väheneminen. Pari vuotta myöhemmin rauhoitettiin peltopyy koko vuodeksi.

Metsästystä rajoitettiin kaatokiintiöillä, joka oli pienimmillään kolme ja suurimmillaan kymmenen. Teeri, metso ja jänis laskettiin yhdeksi, ja ketun ampumalla sai ampua yhden linnun tai jäniksen lisää. Joinakin vuosina linnut olivat kokonaan rauhoitettuja.

Salametsästäjät alituinen ongelma

Yhdistyksen kokouksissa keskusteltiin tämän tästä myös salametsästyksestä, jota on varmaan aina harjoitettu kaikkialla. Vuosikokous kehotti toistuvasti jäseniä paljastamaan salametsästäjät. Paljastajille päätettiin maksaa tuntuvan 500 markan palkkion. Pöytäkirjat eivät kuitenkaan kerro, saatiinko salametsästäjiä paljastetuksi. Salametsästäjistä maksettu palkkio nostettiin 1000 markkaan vuonna 1955.

Yhdistys pitää metsästyskuria yllä eri tavoin. Koko historiansa aikana se on joutunut erottamaan kaksi jäsentään. Joskus on harkittu kanteen nostamista ja joskus annettu huomautus. Vuonna 1959 kirjattiin pöytäkirjaan asti, että ”eräiden yritysten herrat metsästävät usein ja mahtaillenkin seuran alueella, joten puheenjohtaja saa lähettää heille kohteliaan huomautuksen luvattoman metsästyksen harjoittamisesta”. Myös maitaan vieraille vuoranneet maanomistajat saivat huomautukset laittomasta toiminnastaan, kun puheenjohtaja kävi heidän kanssaan keskustelemassa.

Ketut tähtäimessä

Yhdistyksen perustamisen aikaan kettuja oli runsaasti. Niiden vähentämiseksi tehtiin monenlaista työtä: yhteisjahteja, tapporahaa ja kilpailuja. Metsästysyhdistys suunnitteli ensimmäistä yhteistä kettujahtia kevättalveksi 1952. Jahtiin päätettiin kutsua vapaaehtoisia Lahdesta.

Ketunpesistä saaduista emistä ja poikasista maksettiin 200 markkaa. Myöhemmin maksettiin 200 markkaa pesien löytäjille. Paakkolassa oli pesäkoira kettujahtiin. Vuonna 1954 suunniteltiin taas yhteistä kettujahtia kylittäin.

Yhdistys suunnitteli yhteisen luolakoiran hankkimista kettujahtiin. Pennun hinnaksi on pöytäkirjaan merkitty 8000 markkaa vuonna 1954. Yhteistä koiraa odotellessa oli ketunpesien hävittämiseen koira-apua saatavissa sekä Tapio Vuorelta että Erkki Sireniltä.

Ensimmäinen kilpailu kettujen pyynnissä pidettiin vuonna 1955. Sen voittivat Pauli Ahonen ja Ensio Savola. Kumpikin kaatoi yhdeksän kettua. He saivat palkkioksi herätyskellot. Pauli Ahonen oli aktiivinen kettujahdissa myöhemminkin. Muun muassa vuonna 1958 hän kaatoi 10 kettua ja sai siitä puoli tusinaa veitsiä.

Myöhempinä vuosina kettukilpailussa kunnostautuivat myös Yrjö Alanne, Toimi Karhula, Mikko Loukas, Esko Kukkamäki, Erkki Saarinen, Eino Lehtinen, Esko Willberg ja Erkki Rantamäki. Paljon ei saalista saatu tai sitä ei ilmoitettu kilpailuun; palkinnoille pääsi useina vuosina parilla ketulla.

Kuitenkin metsästysyhdistys maksoi esimerkiksi vuonna 1964 Niilo Häkkälälle yhdeksästä ja Pentti Sipilälle kuudesta ketusta 5 markkaa kappaleelta. Samana vuonna Toivo Aalto, Pauli Ahonen, Eino Lehtinen, Leo Lehtinen, Kauno Sormula ja Esko Willberg saivat tapparahan yhdestä ketusta.

Kettujen tapporahasta luovuttiin vuonna 1967, mutta parhaat kaatajat palkittiin edelleen. Kettukilpailuun otettiin mäyrä ja näätä mukaan vuonna 1971. Kummastakin maksettiin viisi markkaa tapporahaa. ”Vähintään tassu todisteeksi tarvittaessa”, kirjattiin pöytäkirjaan.

Oravannahoilla hankki hyvin

Jos lintuja oli niukanlaisesti, oravia oli yllin kyllin. Suuri oravajahti oli käynnissä jo seuran perustamisen aikaan, sillä nahkoista sai hyvän hinnan. Mikko Loukas muistaa, miten Asikkalassa leimattiin useina vuosina yli 10 000 oravannahkaa ennen 1950-luvun puoliväliä. Oravaa oli helppo metsästää pareittain. Toinen potkaisi puuta, jolloin puussa oleva orava paljasti olinpaikkansa. Muutoin se metsästäjän huomattuaan meni piiloon ja pysyi visusti siellä.

Nahkat leimasi yksin silloinen Asikkalan piirin herra nimismies Toivo Pitkonen, joka sai työstä tietyn toimituspalkkion nahkaa kohti. Hän teki työn itse, eikä sallinut konstaapeliensa leimata, vaikka leimauskäsi oli välillä rakoilla nitojan painelemisesta. Leimausjonossa poliisiasemalla oli usein päivän pituinen jono. Illalla Pitkonen katkaisi jonon jostakin kohdasta ja sanoi, että menkää kotiin, jono alkaa aamulla tästä kohdasta.

Mikko Loukkaan saalis oli 38 oravannahkaa ilman koiraa ensimmäisenä vuonna sen jälkeen, kun hän sai metsästyskortin. Vuosi oli 1952. Pian sen jälkeen hän sai koiran, ja saaliskin nousi yli 1000 nahkaan vuodessa.

Riistapolut

Riistapolkuja alettiin tehdä kilpailuja varten 1960-luvulla. Useat metsästäjät alkoivat käydä riista polkuammunnoissa; ne tarjosivat samanhenkisille mukavaa yhdessäoloa ja tyydyttivät kilpailuviettiä. Yksi riista polku tehtiin Aurinkovuorelle. Siellä ampumista kokeiltiin vain yhden kerran. Ylikonstaapeli Armas Järvinen sai tietää ampumisesta ja pani sille heti pisteen. Hän ei hyväksynyt kuntopolun lähellä ampumista.

Uutta paikkaa ei ampumaradalle ole löytynyt. Se edellyttäisi suurta pysäköintipaikkaa, sillä piiritason kilpailuissa on kymmenittäin, joskus sadoittain osanottajia.

Ampumaharjoittelua palvelee 1950-luvulta vuokrattuna oleva Syrjäntauksen rata. Sille saa kuitenkin luvan vain vuodeksi kerrallaan. Radalla ammutaan hirvikokeita, ei juuri muuta. Jatkuvuutta ei oikein ole, eikä rataa ole kehitetty. Suojalan radalla pidettiin lähiseurojen riistapolkuammuttoja vuodesta 1954 lähtien. Joillekin seuran jäsenille riistapolku on intohimo, ja he ovat vuodesta toiseen kiertäneet kilpailemassa ympäri maata.

Teksti ja kuva lainattu 50-vuotisjuhlapuheesta: <https://www.lamyry.fi/>

Joulustoksia

Joululauluja

Kauneimmat joululaulut

su 8.12. klo 18.00

📍 Kalkkisten kirkko

Tule laulamaan yhdessä!

Jari Laulainen, Paavo Haapiainen, kyläkuoro.

Kauneimmat joululaulut Anianmetsän ulkotulilla

pe 13.12. klo 18.00

📍 Muu tila

Tule laulamaan yhdessä!

Anianmetsän ulkotulilla Markku Kiljusen johdolla

Kauneimmat joululaulut

su 15.12. klo 18.00

📍 Asikkalan kirkko

Tule laulamaan yhdessä!

Anja Saraja, Leena Kanninen, Kirkkokuoro, Teemu Harjukari ja Juho Laitinen

ASIKKALA

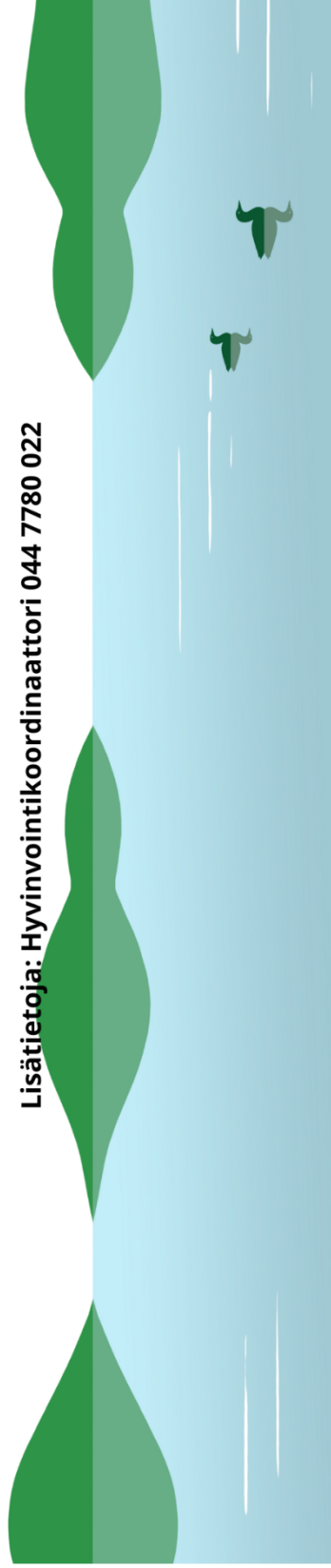
Avoim Kutsu

**Asikkalan vanhus- ja vammaisneuvoston kokoukseen
perjantaina 29.11.2024 klo 10.00-12.00**

**Paikka : Niemimäen juhla- ja majoitustila
Kukkuramäentie 14, 17450 Asikkala**

**Kahvitarjoilu
Tervetuloa!**

Lisätietoja: Hyvinvointikoordinaattori 044 7780 022

Avoim kutsu

Autuaitten kylä

Vähimaan vaiheista kertova kirja ilmestyy joulukuussa. Kirjassa kerrotaan siitä, miten suuren maailman mullistukset näkyvät pienen kylän elämässä vuosisatojen aikana. Siinä tarkastellaan lähemmin kylältä jo hävinneiden perhekuntien elämää naapurikyliinkin poikkeillen. Kirjassa on myös Vähimaan talojen esipolvitaulut 1500-luvun puolivälistä 1900-luvun puoliväliin saakka.

Kirjassa on 322 sivua ja runsaat sata kuvaa. Kirjan hinta on 40 euroa. Painos on pieni, ja sen voi varata ennakoon sähköpostilla jukka.e.heinonen@gmail.com. Maksu toimituksen yhteydessä.

Saat kirjan ennen joulua joko postitse (jolloin hintaan lisätään postimaksu), tai voit noutaa sen Pellilän kyläkirjastosta 12.12. klo 15–17. Voit myös noutaa sen Vähimaalta Tukialta iltapäivän 15.12. aikana. Tarvittaessa myös muita toimitustapoja voidaan sopia.

Kuvia, tekstit ja taitto:

Liisa-Marjatta Pietinen

Kuvia, tekstit ja ideoita: Matti Pietinen

**Lisäaineisto 15.2. (huom. ajankohta!)
mennessä toimitukseen.**

**Kiitos aineistoa antaneille, mainostajille
ja lehden jakajille!**

Painos: 260 kpl

Painotyö:

Lahden Väriasemointi Oy

**- Äinölän varaukset ja irtaimiston
lainaukset oman kylän alueella.**

**- Mainoksia myydään vuoden 2025
lehtiin.**

Matti Pietinen 050 30 35 806

Joulukortti vuodelta 1958.

Otto Virtanen 040 51 95 752

virtanen.otto@gmail.com

puheenjohtaja

Nana Lintermo 050 56 37 943

nana.lintermo@gmail.com

varapuheenjohtaja

Liisa-Marjatta Pietinen 050 3562 464

pietinen.liisa@gmail.com

sihteeri / Äinämöinen

Pirkko Lohtari 044 3063 667

lohtaripirkko@gmail.com

rahastonhoitaja

Aila Niemimäki 040 4172 235

ailajapaavo@outlook.fi

kahvitus

MUUT HENKILÖT:

Matti Pietinen 050 3035 806

m.pietinen@gmail.com

Äinölän isäntä

Sakari Kinnunen 050 5679 897

Luontokeskuksen isäntä

Tuula Aaltonen 040 9002 953

tuula.oma@gmail.com

web-sivut

Minna Pettinen 050 35090099

minna.pettinen@elisanet.fi

Facebook

*Äinämöinen-lehti ilmestyy alueen postilaatikoihin
maalis-, ja lokakuussa. Aiemmin ilmestyneet lehdet
ovat luettavissa*

<https://www.ainaanseutu.net/verkko-ainamoinen>

<https://www.facebook.com/ainaanseutu>